

findes kun nogle enkelte Alpeplanter med lange Mellemrum, medens hele Omegnen er bestrøet med et Utal af Snepletter. Fra Gaarden Nes fik vi en Baad over til Thverdalur, hvorfra vi saa gik til Præstegaarden Staður.

Den næste Dag, den 11. Avgust, tiltraadte jeg Tilbagerejsen over Jökelfjordene til Grunnavik, hvor

jeg fandt mine Heste i bedste Velgaaende. Derpaa gik Rejsen over Snæfjallaheiði, 1383 Fod, til den gamle Præstegaard Snæfjöll og saa ad Søvejen til Kjøbstedet Isafjord. Fra Snæfjöll sendte jeg min Følgesmand med Hestene over Land til Reykjavík, men tog selv med Dampskib fra Isafjord.

Viceadmiral Carl Ludvig Christian Irminger.

Født $\frac{3}{4}$ 1802. † $\frac{7}{2}$ 1888.

Ved Viceadmiral Irmingers Bortgang har det kgl. danske geografiske Selskab mistet et af sine mest agtede Medlemmer.

Da vort geografiske Selskab blev stiftet for henimod tolv Aar siden, var daværende Contreadmiral Irminger blandt Indbyderne, og det maa siges, at hans Navn var paa rette Plads i den Kreds af agtede Mænd, der fra første Færd sluttede sig til Tanken om, at der i vort Fædreland burde findes et geografisk Selskab. Vi skulle ikke her dvæle ved det smukke Eftermaale, som den afdøde Hædersmand paa forskjellig Maade har sat sig ved sin Virksomhed i det Hele taget i sit lange og indholdsrige Liv, men i disse Linjer blot minde om hans levende Interesse for geografiske Sysler.

Allerede som yngre Mand beskæftigede han sig med hydrografiske Iagttagelser, og i Aarenes Løb kastede han sig med særlig Forkjærlighed over Strømningsforholdene og Isdriften i det nordlige Atlanterhav, hvortil ikke lidet den Omstændighed bidrog, at han gjentagne Gange havde haft Lejlighed til at besøge Island og Færøerne.

De bekendte Resultater, som Admiral Irminger kom til angaaende Strømforholdene i det nordlige Atlanterhav og da væsentlig i den Del af Havet, der beskyller Islands Kyster, skyldtes en omhyggelig Bearbejdelse af et Materiale, som han til Dels ved eget Initiativ havde tilvejebragt. I en længere Aarrække bevægede han nemlig Førere af danske Skibe i Islands- og Grønlandsfarten til at grade Vandet og anstille forskjellige Iagttagelser, som han sammenholdt med lignende, som vare gjorte af andre i disse forholdsvis lidet befarede Strøg af Verdenshavet. Først da han kunde fremkomme med fuldmodne Resultater, bleve

disse offentliggjorte, og den Afdøde havde den Glæde, at hans Arbejder ogsaa i Udlandet vandt Opmærksomhed, hvorved han kom i Forbindelse med flere af Samtidens mest bekendte Mænd, der vare beskæftigede med lignende Sysler.

I „Archiv for Søvæsenet“ og „Tidsskrift for Søvæsenet“ findes en Række af den Afdødes Afhandlinger, blandt hvilke flere ere blevne oversatte i fremmede Sprog: „Iagttagelser over Ebbe og Flod i Lillebelt, samt Bestemmelse over en dertil construeret Vandstandsmaaler. 1840“; „Golfstrømmens Hastighed, Strømmene ved Island m. m. 1843“; „Adskilligt om en nylig opmaalt Fiskebanke ved Færøerne. 1846“; „Iagttagelser inden en Orkan. 1850“; „Strømninger i Havet m. m., med Tegning. 1853“; „den arctiske Strømning, med Strømkaart. 1854“; „Strømninger og Isdrift ved Island. 1861“; „Temperaturen i det nordlige Atlanterhav og Golfstrømmen. 1870“ o. fl.*)

Paa Amerikanistkongressen i Kjøbenhavn 1883 var den Afdøde Delegeret og gav her som 81-aarig Olding et Indlæg i Zenispørgsmaalet: „*Nautical remarks about the Zeni-voyages*“.

Som meddelt, var Admiral Irminger en af de syv Indbydere til Stiftelsen af vort geografiske Selskab, og paa det festlige Aabningsmøde d. 22de December 1876 var han en af Foredragsholderne, ligesom han ogsaa senere har holdt Foredrag i Selskabet og støttet dets Tidsskrift med Bidrag. I flere Aar var den Afdøde Medlem af Selskabets Bestyrelse, og han nød

*) I „Annalen der Hydrographie und maritimen Meteorologie. Hefte I. 1888“, nævnes blandt de ombord paa Fyrskibet paa „Adlers Grund“ mellem Bornholm og Rygen anvendte Instrumenter: *Irmingers* Strømretningsviser.

den Ære at være korresponderende Medlem af *The Royal Geographical Society* i London.

Til sin sidste Stund vedblev Admiral Irminger at

studere i sine kjære geografiske Værker, og faa Mænd her i Landet have vel havt en varmere Interesse for det geografiske Studium end han.

Mindre Meddelelser.

Vinteren i Grønland 1887—88. Da det er saa vanskeligt at paavise Lovene for Vejrliget, er det naturligt, at der herom fra gammel Tid gives mange Regler, der ganske vist ikke kunne gjøre Fordring paa Tiltro, saa længe de savne al Støtte i Videnskaben. Blandt disse gamle Ud-sagn findes ogsaa dette, at naar Vinteren er stræng over Skandinavien, er den mild i Grønland, og omvendt. Hvorfor? ja, herpaa kan der sikkert nok ikke gives noget Svar, og det har forsaavidt kun Kuriositetens Interesse, at den nævnte Regel i mærkelig Grad har slaaget til i sidste Vinter.

Som det vil erindres, udmærkede sidste Vinter sig i Skandinavien ved sin Strængthed: vedvarende og stærk Kulde, og Snefald i saa store Masser, at man i en længere Aarrække ikke havde seet noget lignende. Ifølge de fra Grønland i forrige Maaned modtagne Efterretninger havde derimod Vinteren været usædvanlig mild og som Følge deraf særlig mærkelig ved sine heftige Storme. Ved den sydligste Koloni, Julianehaab, blev Snedslaget ofte afløst af stærkt Regnvejr, saa at man i Vinterens Løb jævnlig havde helt snefrit Land. Ved Kolonien Godthaab indtraf ved Juletid et stærkt Tøbrud, saa at Sneen smeltede paa Fjældene, og Elvene svulmede op som ved Foraars-tid; et lignende Tøbrud indtraf omkring den 1ste Februar paa den Tid, da Godthaab ellers har sin strængeste Vinter. I Nordgrønland slaar Vinterkulden som Regel Bro over Sundene, og Samfærdselen med Kolonien foregaar livlig ved Hjælp af Hundeslæder; endog mellem Godhavn og Egedesminde, hvor Discobugten paa en Strækning af omtr. otte Mil aabner sig ud imod Havet, plejer Isen i den egentlige Vinter at ligge fast nok til Slædekjørsel; men i Aar var der aabent Vand overalt. I Februar Maaned hvert Aar føres Posten med Slæde fra den nordligste Koloni Upernivik syd paa til Kolonien Egedesminde i en Strækning af heved 150 Mil; men, medens vi her i Danmark i Foraaret maatte bruge Slæder for at bringe Posten over Vandet, maatte man i Grønland spænde Slædehundene fra og benytte den lette Skindbaad, Kajaken, til at føre Posten frem. Ogsaa Grønlands sibiriske Gjæst, Storisen, har ladet sig paavirke af de abnorme Vejrforhold; Dampskibet „Fox“, der besejler Kryolitbrudet ved Ivigtut, og Skrubarkskibet

„Hvidbjørnen“, der besejlede Sydgrønlands nordligste Kolonier, kom ind og ud af Havnen uden at se Storisen; først da „Hvidbjørnen“ i Juni passerede Kap Farvel, mødte den Storisen i store Masser.

Som man vil se, har altsaa den gamle Regel slaaget til: stræng Vinter herhjemme og mild Vinter i Grønland. Men man maa derfor ikke tro, at Grønlænderne, medens vi have klaget over den strænge Kulde og over Standsning af Handel og Skibsfart, have havt Grund til at glæde sig over deres Lands milde Vejrlig. Tværtimod, her have vi delt fælles Skæbne, thi navnlig for Nordgrønland er en mild Vinter ensbetydende med slet Erhverv og den deraf følgende haarde Kamp for Udkommet. Selv om vi derfor ville stole paa den oftnævnte Regel om den modsatte Beskaffenhed af Skandinavien og Grønlands Vinter, kunne vi trostigt ønske, at Vinteren maa blive blid for os; lad den saa ogsaa blive stræng i Grønland; Landets Beboere ville ikke føle Kulden, men ville glæde sig over deres gode Erhverv.

Gaver til Selskabet. Den bekendte svenske Afrika-rejsende, *Baron v. Schwerin*, som er et af Selskabets korresponderende Medlemmer, har for kort Tid siden skjenket dette en smuk Samling etnografiske Gjenstande fra forskellige af de Egne, han har berejst paa sine omfattende Rejser i Afrika. Denne Samling, der i Vinter har været udstillet paa et Møde i Selskabet, hvor Baron v. Schwerin holdt et Foredrag om sine Rejser i Kongoegnene, omfatter væsentlig forskellige Vaaben, hvoriblandt Buer og Pile fra Kassaiegnene — den sydlige Del af Kongobækkenet —; en saakaldet Aruvimisabel, et Vaaben, der bruges i Egnene mellem Nilen og Kongofloden; en meget smuk, stor Elfenbensstøder fra Egnen ved Stanley Falls i Hjærtet af Afrika; en sindrig indrettet „Harpun“ til Jagt paa større Landdyr, saasom Vildsvin, store Antiloper o. s. v.

Samtidig har Baron v. Schwerin skjenket Selskabet en Del Konkyllier fra de portugisiske Besiddelser i det syd-vestlige Afrika.

Af Fru Konferentsraadinde *David* har Selskabet modtaget en interessant Samling store Fotografier fra de nedre Donauegne.

Tilføjelse til Ingeniør C. G. Bruuns Artikel.

Efter Ordet „Rejseberetning“ Side 148 Linie 29 f. o., tilføjes som Anmærkning:

„De lejlighedsvisse Hentydninger til Skotland i Beskrivelsen formenes ligesom Scovia i Kaartet at være den yngre Zeno's Opfattelse“.